

ἴσῃ τοιοῦτων μὴ ὑπαρξάνῃ ἢ ὑπαρξάνῃ δι᾿ ἑ-
 σα πρῶται αὐτὸ βούλεται, ἐκὼν πρῶται,
 καὶ οὐ βία· ὅσα δὲ μὴ ἐφ' αὐτῷ, ἴσῃ τοιοῦτων
 βία πῶς, οὐ μὴ πῶς γ' ἀπλῶς, ὅτι ἐκ αὐτοῦ πῶ-
 τος προαίρεται ὁ πρῶται, ἀλλ' οὐ ἔνεκα, ἐ-
 πὶ δὲ ἐν τοῦτοις ὅτι τις διαφορῆ, εἰ γὰρ ἴνα
 μὴ λάβῃ ἡλαφῶν δόξα τέτιν, γαλοῖς αὐτῷ,
 εἰλίγος ὅτι βία γ' ἀναγκασζόμενος. διὰ δὲ
 μίζον κερκὸν καὶ λυπηρότερον ἔστι, ὁ ποίεσται
 μὴ ποιήσας. οὕτω γὰρ ἀναγκασζόμενος, καὶ μὴ
 βία πρῶται, ἢ οὐ φύσῃ, ὅταν κερκὸν ἀγαθὸν
 ἔνεκα, ἢ μίζονος κερκὸν ἀπολύσας πρῶται,
 καὶ ἀκων γὰρ ὅτι ἐφ' αὐτῷ ταῦτα. διὸ καὶ τὸν
 ἔροσται πολλοὶ ἀκούσιον πῶσαι, καὶ θυμοῖς ἐ-
 νίοις καὶ τὰ φροσίνῃ ὅτι ἰσχυρῆ καὶ ὑπὸ τῷ φύ-
 σιν καὶ συγνώμην ἔχοντων ὅπως ποικίλα βία
 ζῆσται τῷ φύσιν, καὶ μέλλον αὐτὸ δὲ εἰς βία καὶ
 ἀκων πρῶται, ἴνα μὴ ἀληθῆ ἰσχυρῆ, ἢ ἴνα
 μὴ ἠρέσῃ, καὶ ὅλας ἴνα μὴ χερκὸν, τὸ γὰρ ἐφ' αὐ-
 τῷ, εἰς ὁ ἀναγκῆ ὅλον, τῷ τὸ ὅτι, ὅτι ἂν φύ-
 σις ὅσα τε φέρειν ὅτι μὴ ὅσα τε, μισθῆ ἔστι πῆς
 ἐκείνου φύσῃ ὀρέξῃ, ἢ λογισμῷ, ἐκ ἐφ' αὐ-
 τῆς διὸ καὶ τὸν ἐξουσιώσαντας, καὶ ποικίλοντας,
 καὶ τὸν διανοίας ἔργον ποικίλωντας, ὅπως ἔφα-
 ρμῆ ἐφ' αὐτοῖς ἔστι, οὐτ' εἰπῆν αὐτοῖς, οὕτε
 πρῶται αὐτοῖς ἐπῶσαι. διὰ μὲν οὐδὲ δὲ ὅτι
 θυμοῖς ὡς καὶ διανοίας πῆς, καὶ παῖδι ἐκ ἐφ'
 ἡμῖν εἶσιν, ἢ πρῶται αὐτῶν καὶ τὰς τοιαύτας
 διανοίας καὶ λογισμοῖς ἀλλ' ὡς τὸν Φιλόλαον
 ἔφη, εἶναί πῆς λόγῃς κρείττους ἡμῶν ὡς τὸ
 ἔκαστιον καὶ ἀκούσιον, καὶ πῶς τὸ βία ἐ-
 δεῖ σέβασται. τῷ τῷ οὕτω διηρηθῶσι γὰρ
 μέλις ἔμποδίζοντες τὸ ἐκούσιον ὡς βία
 πρῶται, ἀλλ' ἐκούσιος.

Κεφάλαιον Δ.

Επειδὴ τῷ ἔχει τὸ τέλος, καὶ οὕτε
 τῆ ὀρέξῃ. οὕτε τῆ προαίρεσει τὸ ἐκού-
 σιον ὡρεται, λοιπὸν δὲ ὀρίσασθαι τὰ καὶ
 διανοίῃ. δοκεῖ δὲ ἐναντίον ἔστι τὸ ἐκούσιον
 τῷ ἀκούσιῳ, καὶ τὸ εἰδῶτα, ἢ ὁ, ἢ οὐ ἔνεκα, ἐ-
 νίοις γὰρ οἷον ἡμῶν ὅτι πατήρ, ἀλλ' οὐχ ἴνα
 δόξα τέτιν, ἀλλ' ἴνα σώσῃ, ὡς τὸν αὐτὸν Πηλέ-
 δεος ἠπῶν ὡς ὅτι μὴ πόμα, ἀλλ' ὡς φίλον
 καὶ εἶνον· τὸ δὲ αὐτὸ κώνειον, τῷ δὲ ἀγνοοῦντι
 καὶ ὄν, καὶ φῶ, καὶ ὁ, δὲ ἀγνοοῦν μὴ καὶ συμβεβη-
 κός, τὸ δὲ αὐτὸν, καὶ ὁ, καὶ φῶ, καὶ ὄν, ἀκούσιον.

per quæ vel facere, vel non facere, penes
 ipsum est, etiam si non volens facit, tam-
 en & facere sponte dicitur, & non vi:
 quæ verò penes ipsum non sunt, vi quo-
 dam modo, sed non simpliciter fieri dicuntur,
 eo quòd non illud ipsum eligit, sed alicuius gratia agit. Verum in his est
 quoddam discrimen. Nam ridiculus fuerit,
 si vt contactus quis vitaret, occidisset
 alium, vt se id, coactumque fecisse dicat:
 maius enim, acerbiusque malum oportet non facienti propositum sit. Sic enim
 coactus, & non vi faciet, scilicet quando
 malum boni gratia, vel ob maioris mali
 repulsionem agit, idque inuitus. Neque enim
 penes ipsum hæc sunt, quocirca & amorem,
 & iras quasdam, & naturalia nonnulla inter inuoluntaria connume-
 rant, quia violenta nimis, & supra natura-
 ram sunt. Vnde & veniam merentur, eo
 quòd vi cogere naturam soleant. Sed & magis vi, inuitèque facere videtur, qui facit,
 ne vehementius, aut leuiter doleat, vel etiam ne gaudeat. Nam ad ipsam refer-
 tur vniersum, quod ferendo natura est. Verum quæ neque naturalis cupiditatis,
 nec rationis sunt, non debet penes ipsum esse censeri: quam ob rem phanatici,
 & qui futura prædicunt, quamlibet intellectus opus faciunt, non tamen id penes
 ipsos esse asseueramus, neque vt faciant quæ fecerunt, neque vt dicant quæ dixerunt.
 Sed & nec per cupiditatem. Itaque & intellectus quidam, affectusque, aut actiones
 secundum eiusmodi rationes, & intelligentias, in nostra potestate non sunt. Sed quemadmodum
 Philolaus inquit, Rationes quædam sunt nobis potentiores, Ergo voluntarium, ac inuoluntarium
 consideratio, eorum, quæ vi eueniunt, tractari iungenda est: atque hæc ita
 sint inter sese distincta. Nam qui spontaneum maximè interpellant, id se coactos
 dicunt, vt in eam animi sententiam veniant. CAPVT IX.

ΕT quia finem id iam habet, & voluntarium,
 nec cupiditate, nec electione terminatum est, reliquum est, vt ea, quæ iuxta intellectum sunt, determinentur.
 Videtur autem inuoluntario contrarium esse voluntarium, & quod cuiusque gratia sciens quis facit. Interdum enim nouit
 quòd pater sit, non tamen quòd occidat, sed feruet potius: vt Peliades, petebant quidem poculum,
 sed vt amatorium, & vi no plenum: id verò venenum erat. Ignorans autem quem, cui, & quid, ex ignorantia, non per accidens agere dicitur. Quod autem ab ignorante tali fit, inuoluntarium est: ergo voluntarium contra rium est